

Bulandra“, Un tramvai numit dorință la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra“ și la Teatrul din Tg. Mureș (secția maghiară), Fizicienii la Teatrul de Comedie și la Teatrul român din Timișoara, Romulus cel mare la Teatrul Maghiar din Cluj, Vedere de pe pod la Teatrul Național „I. L. Caragiale“ și la Teatrul Maghiar din Cluj. Ca spectacole clasice notăm: Troilus și Cressida la Teatrul de Comedie, Cymbeline (Sibiu), Revizorul (Brașov), Henric al IV-lea și Ifigenia în Aulida (Teatrul Național din Cluj), Soldatul fanfaron (Teatrul pentru copii). Peisajul teatral se întregește fericit prin reluările unor izbutite montări din dramaturgia universală: Casa inimilor sfărâmate, Umbra și Rinocerii la Teatrul de Comedie, Copiii soarelui, Domnul Biedermann și incendiarii la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra“, Fata fără zestre la Teatrul Național din Cluj, Egor Buliciov și alții, la Teatrul din Timișoara ș.a.m.d.). Din moștenirile proaste ale repertoriilor anterioare s-a mai păstrat, în unele cazuri, obiceiul fixațiilor facile asupra unor titluri și autori, monoton reluați din teatru în teatru; se pare că vom asista la o adevărată epidemie O'Neill. (Toate aceste date se referă la primele montări ale stagiunii.)

În ce privește arta spectacolului, calitatea realizărilor scenice, stagiunea promite să înceapă mai bine decât altă dată. Încă un fapt care trebuie reținut: începe să devină pasionantă lupta unor colective pentru o cit mai caracteristică și mai atrăgătoare definire a personalității lor. Un rol important vor avea în această privință noii directori aleși din rindul unor cunoscuți creatori: Liviu Ciulei la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra“, Horia Lovinescu la Teatrul „C. I. Nottara“, Radu Penciulescu la Teatrul Tineretului.

Pentru a informa cititorii asupra configurației sezonului care începe, ne-am adresat unor oameni de teatru, rugându-i să prezinte, în câteva cuvinte, realizările și proiectele cu care își încep activitatea.

Cu HORIA LOVINESCU, despre noua stagiune la Teatrul „C. I. Nottara“

L-am găsit pe Horia Lovinescu în plină activitate. Înconjurat de colaboratori apropiați, aplecat asupra unei schițe nervos desenate, în care se contura un nou plan al sălii „Studio“.

În Teatrul „C. I. Nottara“, de altfel, preocuparea centrală, acum, la început de stagiune, este ridicarea „din mers“ a ștachetei artistice. Ideile se întâlnesc, se completează, se împlinesc.

Discuția începe ca o discuție de lucru.

— Care este „primul repertoriu“?

— Am preluat de la înaintași câteva piese, unele din ele intrate chiar în repetiție, pe care le vom păstra în repertoriul stagiunii. Printre acestea se numără trei premiere originale: comedia lui Sergiu Fărcășan *Sonet pentru o păpușă*, comedia muzicală a lui H. Nicolaide, pe muzică de George Grigoriu, *Dragoste poveste nouă*, și un nou text dramatic al lui Ștefan Berciu, *Hipnoza*. De asemenea, din moș-

tenirea stagiunilor anterioare am păstrat în repertoriu o premieră cu o piesă de O'Neill.

— *Și alte proiecte?*

— În ceea ce privește reprezentarea dramaturgiei originale am stabilit contacte cu numeroși scriitori. Desigur, centrul de greutate al repertoriului se va axa pe piese ale dramaturgilor noștri, eforturile noastre converg toate spre stimularea unor texte inspirate din realitățile bogate în semnificații ale prezentului. Nu pot însă preciza, în momentul de față, ce lucrări inedite vor figura în actualul și viitoarele repertorii ale teatrului. Pot specifica deocamdată, printre autorii cu care vom colabora, pe Sergiu Fărcășan, Mihail Davidoglu, Paul Everac, Teodor Mazilu, Ion Băieșu, Tiberiu Vornic.

— *Ce piese din repertoriul universal prevedeți pentru acest „prim repertoriu“?*

— Vom juca o piesă de O'Casey, probabil *Junona* și păunul, intenționăm să montăm *Galileo Galilei* de Brecht.

Imediat, Horia Lovinescu își susține propunerile:

— Introducem programatic o piesă de O'Casey în repertoriu. Este un mare dramaturg, autor comunist, încă nereprezentat pe scenele noastre. Cît despre intenția montării unei piese ca *Galilei*, considerăm că fiecare stagiune are nevoie de un spectacol de anvergură, care să dea mai multă greutate configurației repertoriului.

Îl întreb pe Horia Lovinescu ce viitor dramaturgic plănuiește sălii „Studio“ a teatrului, mai ales că am surprins la începutul vizitei mele discația privind restructurarea sălii.

— Vrem să transformăm sala într-un studio experimental, în sensul cel mai deplin al cuvîntului. În repertoriu, deocamdată, un spectacol *coupé* (piesa într-un act se va pierde dacă noi, teatrele profesioniste, nu-i oferim mai des posibilitatea să ajungă pe scenă — *adaugă, într-o paranteză, Horia Lovinescu*), format din piese scurte românești și străine. La început, piesele vor fi însoțite de prezentări critice, cînd va fi cazul, și, pentru că textele ce urmează să fie reprezentate sînt relativ scurte, ne va rămîne și timp, la sfîrșit, pentru o discuție a realizatorilor cu spectatorii.

Intuiesc, din spusele lui Horia Lovinescu, că experimentele studioului se vor cristaliza și sub alte aspecte.

— Da. Avem preocupări diverse. Am vrea să facem, spre exemplu, spectacole de pantomimă. Prezentatorul sau recitatorul poate să aibă, eventual, și un text. Se pot găsi multe formule, spectacolele de pantomimă pot fi însoțite de muzică, de dans. Vrem, de asemenea, să încercăm o formulă nouă: aceea a lecturilor artistice, obținute prin pregătiri regizorale de calitate, care să meargă pînă la sugestii de spectacol, prin folosirea luminilor, a decorului etc.

— *Astfel de experimente vor fi interesante nu numai pentru spectator; ele se anunță ca foarte utile și pentru regizori și actori, pentru întreg colectivul artistic al teatrului.*

— Într-adevăr, urmărim, paralel cu stabilirea unor noi puncte de legătură cu spectatorii, și realizarea în teatru a unei școli de desăvîrșire actoricească. Experimentele amintite — și altele — vor contribui, fără îndoială, la aceasta.

Despre celelalte experimente, Horia Lovinescu ne-a furnizat și alte prețioase informații:

— Pentru stimularea personalităților regizorale, intenționăm să înscenăm aceleași fragmente de text, în 3—4 vizuini diverse, prezentate spectatorilor în cadrul aceluiași program... Avem în vedere un ciclu „Mari roluri“, pentru a da posibilitate actorilor să joace în piese mai greu de montat integral... S-ar putea încerca spectacole experimentale pe diferite teme — „bufonul shakespearian“, „dragostea în opera lui Shakespeare“ — consacrate unor curente teatrale.

Și Horia Lovinescu conchide, nu fără dreptate:

— Toate acestea presupun cîștigarea unui public credincios teatrului, interesat de munca noastră, stimulator în căutările artistice pe care vrem să le întreprindem. Linia repertoriului va fi o linie modernă, care va schimba repertoriul cam eclectic de pînă acum al teatrului, oferind actorilor posibilități largite de interpretare. Repertoriul cu preponderență modern obligă teatrul să-și găsească, mai pregnant decît pînă acum, un stil de joc propriu, bine cristalizat.

— *Repertoriul clasic?*

— Atacarea marelui repertoriu clasic rămîne o preocupare importantă a noastră, de viitor. Întreg repertoriul

intenționăm să fie o școală. Pentru spectatori și pentru noi toți, cei din teatru.

— *Care va fi aportul Consiliului artistic la realizarea importantelor obiective propuse și, în general, ce metode de consultare colectivă preconizați?*

— Consiliul artistic are sarcini bine știute: se ocupă de definitivarea repertoriului, vizionează spectacolele în diferite faze ale montării lor etc. În afara Consiliului artistic, teatrul și-a creat un grup de consilieri ai conducerii, oameni de profesii diferite. Printre aceștia, critici de teatru — Valentin Silvestru, Andrei Băleanu, Traian Șelmaru, Mircea Alexandrescu, Dinu Săraru, compozitorul Teodor Grigoriu, pictorul Perahim, sculptorul Vlad, regizorii Cernescu și Giurchescu. Aportul acestui grup de consilieri ai teatrului — care nu vor lua parte la ședințele Consiliului artistic — ne va fi foarte util, îndeosebi în îndrumarea activității studioului experimental.

L-am întrebat pe Horia Lovinescu, cum vede, pe viitor, stringerea relațiilor teatrului cu publicul.

— Am vrea să ajungem să creăm un cît mai mare grup de prieteni credincioși ai teatrului. Un fel de „asociație a prietenilor teatrului” — *adăugă el, mai în glumă, mai în serios.* Am vrea ca acești prieteni consecvenți ai teatrului să contribuie efectiv la munca studioului nostru experimental, prin participare și sugestii.

Ieșind din cabinetul directorial, am făcut o escală la secretariatul literar. Toți citeau piese într-un act. Nu i-am reținut din treabă.

Călin Căliman

SICĂ ALEXANDRESCU pune în scenă

Vlaicu-Vodă de Alexandru Davila și

Vedere de pe pod de Arthur Miller

la Teatrul Național „I. L. Caragiale”

— Am fost însărcinat de conducerea teatrului să pun în scenă drama istorică a lui Davila, *Vlaicu Vodă*, ceea ce mă mulțumește foarte mult. Piesa lui Davila are ca temă afirmarea demnității naționale și lupta dusă în trecut în numele acestei cauze. Consider că Teatrul Național aduce astfel o contribuție la evocarea acestei lupte.

Proiectul montării este gata. Întrucît piesa se petrece într-o epocă nu toc-

mai clară pentru noi, care ține mai puțin de istorie decît de legendă — vremea începutului de întemeiere a voievodatelor romîne — mă voi îndepărta de concepția în care au fost realizate pînă acum montările ei. Doresc să pun în scenă un spectacol care prezintă o lume mai primitivă, mai țărănească decît lumea tradițională prezentată pe scenă, socotind că istoria lui Vlaicu nu se petrece la o fastuoasă curte domnească. Tocmai asta mi se pare a fi diferența dintre voievodul român și reprezentanții Curții de la Viena,

care se înfățișează ca adevărați nobili, deosebindu-se mult de oamenii modești și simpli ce țineau pe vremea aceea în mînă destinele țării. Pe linia aceasta, vor fi elaborate decorurile și costumele, cu foarte prețioasa colaborare a lui Alexandru Brătășanu. Mai tirziu, mă voi ocupa de o altă piesă încredințată mie de direcția teatrului, *Vedere de pe pod* de Arthur Miller (titlu destul de aproximativ tradus). Și această piesă mă pasionează foarte mult; o socotesc dintre cele mai bune, poate cea mai bună piesă a dramaturgului american, o operă foarte bogată în idei și foarte teatrală.

Am primit o propunere din partea Teatrului „C. Tănase”, în legătură cu un spectacol alcătuit din schițe de Caragiale. Desigur, mi-ar plăcea să lucrez la o asemenea reprezentație, dacă voi avea acordul conducerii teatrului nostru. În proiectele mele figurează și o călătorie în Olanda; un teatru din Amsterdam a hotărît să pună în scenă o piesă de Caragiale, pentru realizarea căreia m-am invitat.